

Beschrijving overgangssituatie OB-Algemeen psychosociaal 2008

MAATREGEL

- Eén van de AWBZ-maatregelen, zoals aangekondigd in de VWS-begroting 2008 is het per 1-1-2008 schrappen van de psychosociale grondslag voor de functie ondersteunende begeleiding algemeen (OB-algemeen).
De bestaande indicaties blijven geldig tot uiterlijk 1-1-2009, tenzij ze eerder aflopen.
- Bij nieuwe vragers met psychosociale problemen wordt OB-algemeen niet meer uit de AWBZ toegekend; hetzelfde geldt voor mensen voor wie de bestaande indicatie voor de functie OB-algemeen op de grondslag psychosociaal in de loop van 2008 afloopt.
- In de nota van toelichting bij het gewijzigde Besluit zorgaanspraken staat dat de groep met de grondslag psychosociaal bovendien veelal een beroep zal gaan doen op de maatschappelijke opvang die door de centrumgemeenten beschikbaar wordt gesteld.

GEVOLGEN

- Het gevolg van de maatregel is dat mensen met psychosociale problemen vaker een beroep zullen doen op door gemeenten gefinancierde voorzieningen, zowel kwantitatief als kwalitatief.
Het overwegende deel van deze mensen behoort tot de doelgroep van instellingen voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. De begeleiding vindt niet alleen plaats in de opvanginstellingen zelf, maar ook in voor- en natrajecten buiten de opvang(instellingen). Ook zijn er andere instellingen die deze begeleiding op psychosociale grondslag bieden. De verwachting is dat overwegend opvanginstellingen van de onderhavige afspraken gebruik zullen maken.
- De VNG heeft aangegeven dat de voorbereidingsperiode na het bekend worden van de maatregel tekort is om gemeenten voldoende voor te bereiden op de gevolgen van deze maatregel.
- In 2009 worden gemeenten voor de gevolgen van deze maatregel in 2009 gecompenseerd door het relevante bedrag dat in de AWBZ vrijkomt dan volledig over te hevelen naar (centrum)-gemeenten.
- Voor 2008 wordt de onderhavige overgangsregeling getroffen waarin gemeenten weliswaar formeel verantwoordelijk zijn, maar zorgkantoren en CIZ een rol blijven houden.
De rolverdeling in de onderhavige afspraken wordt als volgt.
De centrumgemeenten maatschappelijke opvang mandateren zorgkantoren om namens hen inkoopcontracten te sluiten voor niet-AWBZ-geïndiceerde personen.
- Om te komen tot een zorgvuldige overgang heeft de staatssecretaris van VWS besloten dat in 2008 de zorgkantoren mogen uitgaan van continuïteit van productieafspraken met de instellingen, zodat die instellingen behalve aan de AWBZ-geïndiceerde personen (OB) ook aan de nieuwe begeleidingsafhankelijke cliënten hulp kunnen bieden. Uitgangspunt is dat de instelling met hetzelfde budget als in 2007 minimaal een gelijk aantal uren begeleiding zal bieden als in 2008.
- Daarnaast werken gemeenten en zorgkantoren aan plannen "stedelijk kompas"; de centrumgemeente neemt hierbij het voortouw (procesregie).
- Partijen werken het zorginkooptraject 2008 verder uit. Uitgangspunt is dat zorgkantoren in 2008 met instellingen dezelfde productieafpraak maken als in 2007 (huidig PxQ-budget). De instellingen moeten binnen het toegekende budget blijven.
Deze afspraak betreft de OB-algemeen voor alle grondslagen/AWBZ en WMO tegelijk in één afspraak.
- Partijen werken uit dat er een aparte, niet tot personen herleidbare registratie plaatsvindt te onderscheiden:
1) in hoeverre het gaat om bestaande zorgindicatie in 2008 voor OB-algemeen met als (dominante) grondslag psychosociaal binnen de AWBZ (A-clianten), en

2) in hoeverre het gaat om gevallen zonder die indicatie waarvoor begeleiding voor hun psychosociale problemen nodig is en door de instelling daarom wordt geleverd (door CIZ getoetst aan de hand van het CIZ-protocol Opvang (SIP en IJkcliënt) zoals deze nu gelden voor cliënten met een psychosociale grondslag (B-clieënten). Partijen werken dit nader uit.

- VWS, VNG en Zorgverzekeraars Nederland werken voor 2008 een regeling uit voor de (rechtmatige) betaling van de begeleiding aan deze tweede groep.
- Ten behoeve van het Stedelijk Kompas registreren de MO-instellingen ook cliënten met een (dominante) psychiatrische, VG- , PG- of somatische grondslag. Ook hier gaat het om een registratie die niet tot personen herleidbaar is.

NADERE UITWERKING

I: Contractering door zorgkantoor van instelling

- Zorgkantoren continueren in 2008, ten behoeve van de instelling, de productiebudgetten 2007 voor ondersteunende begeleiding (OB-algemeen op basis van de grondslag psychosociaal en psychiatrische en andere grondslagen voor MO-doelgroep). Binnen dat budget wordt minimaal de "Q" uit 2007 afgesproken.
- De instelling dient met dat budget zowel de ondersteunende begeleiding te financieren voor cliënten met een indicatie die nog geldig is in 2008 als voor cliënten in de loop van 2008 zonder indicatie, maar wel op basis van het CIZ-protocol Opvang (SIP/ijkcliënt) in aanmerking komen voor ondersteunende begeleiding.
- In het contract tussen zorgkantoor en instelling is opgenomen dat de instelling drie typen cliënten registreert. Bovendien vermeldt de instelling bij de maandelijkse productieopgave in hoeverre de gedeclareerde OB-algemeen is verbonden met:
 - 1) cliënten met een bestaande zorgindicatie in 2008 voor OB-algemeen met grondslag psychosociaal binnen de AWBZ, en
 - 2) cliënten zonder die indicatie, maar waarvoor begeleiding nodig is en door de MO-instelling daarom wordt geleverd.
 - 3) cliënten voor wie OB-algemeen op een andere grondslag wordt geleverd (MO-doelgroep)¹Voor dat contract hanteren zorgkantoren hetzelfde format om daarmee de uniforme informatievoorziening aan VWS en VNG te borgen.

II: Registratie van cliënten door instellingen

Vooraf:

Bij alles wat in de onderhavige beschrijving is opgenomen over het registreren van gegevens geldt dat dit geaggregeerde gegevens zijn, die niet tot personen herleidbaar zijn. Over cliënten mogen dus geen gegevens worden geregistreerd.

Het doel van het registreren is dat er sprake is van een zorgvuldige overgangssituatie ter voorbereiding op de situatie in 2009.

- Voor mensen die in 2007 een indicatie OB-algemeen hadden, en waarvan de geldigheid in 2008 doorloopt, zal op basis van die zorgindicatie begeleiding mogelijk zijn; tot uiterlijk 31-12-2008.
- Voor nieuwe zorgvragers en bij aflopende indicaties zal het CIZ in 2008 geen indicaties voor OB stellen op basis van de AWBZ; er is geen OB-algemeen mogelijk bij de grondslag psychosociaal. Maar voor deze zorgvragers zal de instelling wel gebruik (blijven) maken van het CIZ-protocol Opvang (SIP/ ijkcliënt) (beoordeling van de noodzaak van individuele begeleiding; tevens registratie). Hierover maakt VWS afspraken met het CIZ (zie bijlage).
- In de registratie maakt de instelling onderscheid tussen
A-clieënten (AWBZ): een indicatie psychosociale grondslag voor OB-a die nog geldig is in 2008, en
B-clieënten in de loop van 2008 zonder indicatie, maar wel op basis van het CIZ-protocol Opvang (SIP/ ijkcliënt) in aanmerking komen voor ondersteunende begeleiding.
C-clieënten voor wie OB-algemeen op een andere grondslag wordt geleverd (alleen MO-instellingen)
- Voor B-clieënten zal de NZa een apart product definiëren zodat ook in de reguliere administratie deze groep zichtbaar wordt. Producten moeten gelijk zijn aan de huidige OB-Basis, OB-(Basis)-extra en OB Speciaal 3 (F123), maar dan losgekoppeld van grondslagen/psychiatrische diagnostiek).
- De instelling registreert op een wijze die niet tot een persoon herleidbaar is (dus zonder gegevens van de cliënt) in 2008 per cliënt:
 - a. geleverde OB-algemeen zorg (uren)

¹ Alleen instellingen voor maatschappelijke opvang registreren deze derde categorie cliënten

b. verbijzondering naar grondslagen, waar onder "psychosociaal"

c. verbijzondering naar de genoemde A- en B-categorie

d. verbijzondering van het volume OB-algemeen naar gemeente

- De instelling verstrekt maandelijks in 2008 een niet tot personen herleidbaar overzicht aan het zorgkantoor van de geregistreerde gegevens.

De zorgkantoren verstrekken deze informatie desgevraagd aan VWS, op nader te bepalen momenten in het jaar (enkele peilingen).

- De NZa geeft in oktober 2008 een overzicht van het aantal A- en B-producten waaruit duidelijk wordt hoeveel cliënten verschuiven van de AWBZ naar het gemeentelijk domein
- Op basis van deze overzichten ontstaat in 2008 een voortschrijdende monitor waaruit duidelijk wordt hoeveel cliënten individuele begeleiding ontvangen, en welke verschuiving per 01-2009 ontstaat van de AWBZ naar het gemeentelijke domein.

III: Vergoeding van geleverde OB (zorgkantoren)

- VWS (in overleg met NZa en Zorgverzekeraars Nederland) werkt voor 2008 een regeling uit voor de rechtmatige betaling van geleverde begeleiding aan de tweede groep cliënten (B).
- VWS gaat ervan uit dat het CIZ komt tot een (steekproefsgewijze)_toetsing van "noodzaak van begeleiding".
- VWS zal deze regeling tijdig bekend maken, zodat ook de rechtmatigheid van de uitgaven met betrekking tot niet-AWBZ-aanspraken is gewaarborgd. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij VWS.

Bijlage Afspraken VWS-CIZ m.b.t. rol CIZ in overgangssituatie

CIZ-oordeel OB-a psychosociaal is een advies aan de instelling

In de afspraken over de overgangssituatie is het volgende opgenomen over de rol van het CIZ:

- Voor nieuwe zorgvragers en bij aflopende indicaties zal het CIZ in 2008 geen indicaties voor OB stellen op basis van de AWBZ; er is geen OB-algemeen mogelijk bij de grondslag psychosociaal. Maar voor deze zorgvragers zal de instelling wel gebruik (blijven) maken van het CIZ-protocol Opvang (SIP/ ijkcliënt) (beoordeling van de noodzaak van individuele begeleiding; tevens registratie). Hierover maakt VWS afspraken met het CIZ.

Toepassing van het protocol leidt tot een beoordeling of en in welke mate een cliënt ondersteunende begeleiding nodig heeft. Dat oordeel vertaalt het CIZ in een advies aan de instelling over de het verlenen van ondersteunende begeleiding aan een cliënt.

Hierover wordt de cliënt als volgt geïnformeerd.

Ondersteunende begeleiding-A	Pm. aantal uren	Pm. periode
------------------------------	-----------------	-------------

In het per 1-1-2008 gewijzigde Besluit Zorgaanspraken AWBZ is bepaald dat de functie Ondersteunende begeleiding algemeen op basis van de grondslag psychosociaal geen aanspraak meer is. Het hierboven beschreven oordeel ten aanzien van de vraag of u ondersteunende begeleiding behoeft is daarom een advies van het CIZ aan de instelling die namens u dit oordeel heeft aangevraagd. Hierover zal de instelling u informeren.

Het CIZ-advies wordt opgenomen in de AZR.

Positie niet-MO-cliënten

Het CIZ-protocol Opvang (SIP/ ijkcliënt) is niet van toepassing voor niet bij de Federatie Opvang aangesloten instellingen.

Voor cliënten van andere instellingen vindt de beoordeling plaats op basis van de beleidsregels AWBZ-indicatie 2007.